

EEEH Dergi

Eşit, Erişilebilir, Engelsiz Hayat

Sayı: 143

Ocak 2026

Editör: Burak Sarı

Yazım Denetimi: Gülcan Altun, Nurşen Korkmaz

Web Sorumlusu: Kadir Ahıska, Ömer Göktaş

Web Teknik Destek: Kadir Ahıska, Burak Sarı

Ses Teknik Destek: Rıdvan Çırpan, Damla Güler

Görsel Destek: Pınar Yavuz, Yelda Erdoğan

Sosyal Medya Sorumlusu: Damla Güler, Gülcan Altun, Ömer Göktaş

Yayınlayan: Engelsiz Erişim Derneği

İletişim Bilgileri:

Web: <http://eeeh.engelsizerisim.com>

E-posta: eeehdergi@engelsizerisim.com

Facebook: www.facebook.com/eeehdergi

Twitter: www.twitter.com/eeehdergi

Youtube: www.youtube.com/channel/UCYxPXyFBIImOlsPKTcuFafw

İçindekiler

Editörden	1
Erişilebilirlik Hakkı Olarak Açık İletişim:.....	3
Otistik Deneyimler ve Çifte Empati Problemi	3
Ne Çektirdin be Sağlamcılık?	7
Bir Kör Öyküsü: Uzaylı	9
Neden Çıkıyoruz?.....	22
Masal, Sanat ve Tarih:.....	24
Disneyland, Louvre Müzesi, Notre-Dame Katedrali	24
Çağlar Arsu ile Röportaj	29
Taşıyorum	35

Editörden

Bir yılı daha geride bıraktık. Olsun... Bizler buradayız. Kışa, yağmura ve soğuğa aldırmadan dopdolu bir sayıyla 2026'ya başlıyoruz.

Hem de mutlu bir haberimiz var: Zarife Uysal Çelik de yazar kadromuza dahil oldu.

Açık iletişim, doğrudan ifade etmek sağlamlıqları hayli rahatsız ediyor. İnsanı, sağlamlıqların normlarına göre etiketlemek onların uzmanlık alanları tabii. Bu ay bu konuyu çifte empati ve çeşitli deneyimler üzerinden Zarife Uysal'ın kaleminden okuyoruz.

Sağlamlıqlı kesim çoğu zaman haddini aşarak hayatımıza müdahale ediyor. Nuri Turhan deneyimleriyle sayımızda bunlardan bahsediyor. Siyah gözlük mü takalım, protez göz mü? Sağlamlıqlılar yine iş başında!

İş yerinde, sokakta, kafede, okulda... Her alanda sağlamlıqlı zihinlerin ayrımcı tutumlarıyla boğuşuyoruz. Peki yanımızdaki bir uzaylıysa? Eğlenceli bir öykü ile bizlerle Murat Kefeli.

Ah, "Bağımsızlık" mı dediniz? Erişilemeyen yollar yüzünden bağımsız hareket bazen zor ama vazgeçilmez... İnsan hiç vazgeçer mi bu tatlı özgürlükten? Sahi, bağımsızlık ne demek? Nurşen Korkmaz, bu sessiz dayanışmayı âdeta haykırıyor.

Elif Emir Öksüz yine Fransa'dan sesleniyor. Gezmiş, yazmış; eee... Bize de okumak düşer. Söylemeden geçemeyeceğim: Sekiz yaşından çok da uzak sayılmayan biri olarak Fransa'da bir doğum gününe hiç de "Hayır" demezdim doğrusu.

Kim demiş “körler görsel sanatlarla uğraşamaz” diye? Gelsin de şu renkli röportajı bir okusun! Burak Sarı ile Çağlar Arsu'nun keyifli paylaşımından.

Ömer Göktaş göç etmiş de yanına neler almış neler! Nasıl etmiş bize de bir anlatsın hele?

Kar üstüne kar yağar, EEEH yeniden doğar. Bizi hiç durdurur mu, Çetin geçen soğuklar?
Sizler sayımızı okuyadurun, biz de başlayalım doğum günü hazırlıklarına.

Editörden yazarı: Ecrinnur Aytekin

Erişilebilirlik Hakkı Olarak Açık İletişim:

Otistik Deneyimler ve Çifte Empati Problemi

Zarife Uysal

zarifeuysalcelik@gmail.com

Sayı: 143, Ocak 2026

"Ana dili sizinkiyle aynı olmayan biriyle iletişim kurmak daha fazla çaba gerektirir. Ve otizm dil ve kültürden daha derine iner; otistik insanlar her toplumda 'yabancıdır'. Ortak anlamlar hakkındaki varsayımlarınızdan vazgeçmeniz gerekecek. Muhtemelen daha önce düşündüğünüzden daha temel seviyelere geri dönmeyi, çeviri yapmayı ve çevirilerinizin anlaşıldığından emin olmak için kontrol etmeyi öğrenmeniz gerekecek..." [1]

Otistik aktivist Jim Sinclair'in bu alıntısı, otistikler ile alistikler (otistik olmayanlar) arasındaki iletişim farkını çok iyi özetliyor.

Toplumda "yabancı" olma halini ben de her zaman çok derinden hissederim. Nörotipik kültürün içinde otistik olmak çoğu zaman sürekli bir kafa karışıklığıyla, sosyal etkileşimdeki ön yargılar ve iletişimdeki manipülasyonlar arasında hayatta kalmaya çalışmak gibidir.

Bu deneyimin arkasında, otistik aktivist ve akademisyen David E. M. Milton'ın "çifte empati" (double empathy) kavramıyla tarif ettiği yapısal bir iletişim sorunu bulunur. [2]

Alistikler ile otistikler arasında "çifte empati" (double empathy) problemi vardır. Egemen nörotipik kültürde alistiklerin iletişim biçimi "norm" kabul edildiği için otistiklerin iletişim tarzı sıklıkla "bozuk" olarak damgalanır. Bu nedenle otistiklerden, alistikler gibi iletişim kurmaları beklenir ve iletişimdeki öğrenme yükü tek taraflı olarak onlara yüklenir. İletişimde bir sorun yaşandığında sorumluluk neredeyse otomatik olarak otistik kişiye atfedilir. Oysa iletişim çift taraflı bir süreçtir. Alistiklerin de otistiklerin iletişim tarzını öğrenmesi ve ortaya çıkan olumsuzluklarda kendi payları olduğunu kabul etmesi gerekir. Bu tek taraflı beklenti, günlük hayatta otistiklere yöneltilen suçlamalarla somutlaşır.

Toplum, otistikleri sık sık "kaba" veya "sert" olmakla suçlar. Oysa bu suçlama, aslında nörotipik

iletişim normlarının dayatılmasından ibarettir. Otistikler dūřüncelerini dolandırmadan ifade eder; dürüstlükleri çoęu zaman "uygunsuz" bulunur. Sorun otistiklerin doğrudanlığı değil, toplumun hakikati yalnızca belirli koşullarda tolere edebilmesidir.

Doğrudan, net, açık iletişim otistiklerin iletişim biçimidir. Bu iletişim biçimi ile belirsizlik azalır, yanlış anlamalar önlenir. Nörotipik kùltürde ise ima, nezaket performansı ve hiyerarşı (statü) gözetimi iletişimin merkezinde yer alır. Bu yüzden otistikler "kaba" veya "sert" olarak algılanır. Oysaki buradaki sorun otistiklerin kurduğu "doğrudan iletişimin" kendisi değildir. Sorun, yalnızca dolaylı ve güç ilişkilerine dayalı iletişimi norm kabul eden sağlamcı beklentilerdir.

Deneyimlerimden örneklerle bu durumu somutlaştırmak istiyorum:

1-Mesela iletişim kurduğum kişi açık iletişim kurmuyorsa "Anlamadım" diyerek veya konuyu anlamamı sağlayacak soruları sorarak kendim konuyu anlayabileceğim hâle getirmeye çalışıyorum. Ancak çok basit "anlamadım" kelimesi bile karşı tarafı savunmaya sokabiliyor. Ya sessiz kalmam ya da anlamış gibi kafa sallamam bekleniyor. (Yaygın Gostil Sağlamcılık Ödülü'ne layık bir mevzu.)

2-Ortak bir iş üzerinde çalıştığım kişi, yürüttüğümüz işe dair fikrimi sorduğunda verdiğim dürüst yanıt hoşuna gitmedi ve bu nedenle beni "memnuniyetsiz" olarak etiketledi. Oysa burada sorun memnuniyetsizlik değil; eleştirinin yumuşatılmasının veya olumlu ifadelerle dengelenmesinin beklentisiydi. Kurduğum açık iletişim reddedildi, yerine sağlamcı bir biçimde dolaylı iletişim dayatıldı. Bu dayatma, doğrudan eleştirinin içeriğiyle yüzleşmek yerine, olumsuz etiketlerin kişiliğime yöneltilmesi yoluyla gerçekteşi. Böylece özne olarak sözde merkeze alındığım iş, fiilen konuşma hakkımın sınırlandığı; fikrin değil, tonu belirleyen normların korunduğu bir güç ilişkisine dönüştü.

3- "Bundan dolayı konuşmak istemiyorum", "Rahatsız oldum", "Dinlenmeye ihtiyacım var, bu yüzden gelemem" veya "İstemiyorum" gibi ifadelerle duygumu ve isteğimi açıkça belirtmem çoğu zaman sorun olarak görölüyor. Oysa beklenen şey açık iletişim değil; yerine getirmeyeceğim sözler vermem, konuyu geçitirmem, belirsiz bırakmam veya doğrudan yalan söylemem. Nörotipiklerin büyük bir kısmı sosyal ilişkilerini bu tür dolaylı ifadeler üzerinden sürdürüyor ve bu davranış biçimi "nezaket" veya "uyum" olarak normalleştiriliyor. Açık iletişim

ise ilişkiyi zorlaştıran bir kusur gibi sunuluyor. Böylece dürüstlük değil, idare etme becerisi; sınır koymak değil, sınırları görünmez kılmak ödüllendiriliyor.

Anlattığım üç deneyimde, otistiklerin kurduğu doğrudan (açık) iletişimin ve açık iletişim talebinin nasıl reddedildiğine dair somut örneklerdi. Açık iletişimde ton yumuşatma, sosyal onay arayışı, ima veya hiyerarşi yoktur. Bu da açık iletişimin "sert" veya "kaba" olarak anlaşılmasına neden olur.

Etik olmayan bir iletişim biçimi büyük bir çoğunluk tarafından rahatlıkla kabul edilirken doğrudan (açık) iletişim tarzı neden bir iletişim kusuru olarak görülüyor?

Açık iletişim, otistikler için en temel erişilebilirlik haklarından biridir. Ancak açık iletişimin içeriğinden uzaklaşarak tonuna veya biçimine odaklanmak bu iletişim biçimini damgalamaya neden olur. "Kaba", "sert", "memnuniyetsiz" gibi kişilik atıflarıyla mikro saldırganlığa dönüşür. Çok sıradan bir konuşmanız tartışma ile biter. Otistik kişinin hem iletişim kurma çabası engellenir hem de iletişimsizlik otistik kişinin karakterine yüklenir. Tam olarak çifte empati problemi budur. Erişilebilirlik hakkı görünmez kılınır, normlara uymayan iletişim patolojikleştirilir ve sonuçta otistikler, kendi ihtiyaçlarını ifade ettikleri için sosyal anlamda cezalandırılır. Bu sağlamcı mekanizmanın işleyiş biçimidir.

Ne zaman nörotipik iletişim üzerine düşünsem aslında zaten bazı şeylerin yolunda gitmediğini görüyorum. Alistiklerin kendi aralarında yaşadıkları pek çok çatışmanın da açık iletişim kurulamamasından kaynaklı olduğunu düşünüyorum. İletişim zaten her kes için zor bir beceriyken dolaylı iletişim ve güç ilişkileriyle yüklendiğinde içinden çıkılmaz bir hâl alıyor. Bu tür ortamlarda anlam üretmekten çok pozisyonlar korunuyor, içerikten çok niyetler tartışılıyor. Böyle bir zeminde otistiklerin kurduğu düz ve kişisel bağlamdan arındırılmış bir ifade, çoğu zaman iletişim çabası olarak değil, bir saldırı olarak algılanıyor. Bu da açık iletişimin değil, onu tehdit olarak gören iletişim normlarının sorunlu olduğunu gösteriyor.

Otizm spektrumu tanısı söz konusu olduğunda, iletişimde "bozuk" olan taraf peşinen otistik olan taraf olarak etiketlenir. Bu etiketleme, ne kadar açıklama yapılırsa yapılsın ön

yargıların aşılmasını ve güvenli bir iletişim ortamına erişimi çoğu zaman engeller. Otistikler defalarca mikro saldırganlığa maruz kalır; buna rağmen çevreden, hiçbir şey olmamış gibi iletişime devam etmeleri beklenir. Oysa iletişimi kesme hakkını kullandıklarında bu kez "sorunlu", "aşırı hassas", "kompleksli" veya "tuhaf" gibi etiketlerle cezalandırılırlar. Böylece hem maruz kalınan zarar görünmez kılınır hem de sınır koyma hakkı patolojikleştirilir.

Psikanalist Adam Phillips'in de söylediği gibi "Sorun her zaman ya da sadece birbirimizi (ve kendimizi) nasıl daha iyi anlayacağınız değil, anlamadığımız her neyse onunla esasen ne yapacağımızdır"

Kaynakça:

- [1] Sinclair, J. (1993). Don't Mourn for Us.
- [2] Milton, D. E. M. (2012). On the Ontological Status of Autism: The "Double Empathy Problem". *Disability & Society*, 27(6), 883–887.
- [3] Phillips, Adam. Akıl Sağlığı Üzerine. Ayrıntı Yayınları, 2005.

Ne Çektirdin be Sağlamcılık?

Nuri Turhan

turhan.nuri1977@gmail.com

Sayı:143, Ocak 2026

Sevgili okuyucu, bu yazımda size sağlamcı bakışın bize dayattığı belki de bir çoğumuzun çokça acılar çektiğimiz bir durumdan bahsetmek istiyorum.

Gözlük mü takalım protez mi yaptıralım? Hangisini yaparsak sağlamcı anlayış bizimle iletişim kurar? Bize körlüğümüzü hissettirmez...

Ben kendi adıma söyleyeyim: Çocukluğumdan bu yana bu ikilemle yaşadım. Benim körlüğüm doğuştan yani göz çukurlarım boş. Yapan usta malzemeyi eksik koymuş, sağlamcı bakış bana doğuştan böyle hissettirdi en azından. Kırklı yaşlarıma kadar bu eksikliği gidermenin ve karşı tarafa yaranmanın yollarını aradım da aradım. İlk bulduğum yol protez göz yaptırmak oldu. Bir on yıl bu protezlerle mücadele etmeye çalıştım. Mücadele ettim diyorum çünkü göz yapım çokça küçük olduğu için yaptırdığım protezler uyum sağlamadı ve ben sırf sağlamcı bakış bana acımasın benimle iletişim kursun diye yıllarca bu protezleri acı çekerek kullandım.

Protezleri çıkartıp siyah gözlük taktığım da ise etrafımdan başlayarak, sokakta tanımadığım birçok insan zaten görmüyorsun neden gözlük takıyorsun söylemleriyle saldırmaya başladı bireysel alanıma. O zamanki bilincimle bu saldırılarla çok da baş edemedim ve tekrar bana acı veren protezleri kullanmaya başladım.

Kullanmak zorunda kalıyoruz çünkü yaşamımızda kendimiz olamıyoruz maalesef. Hele bir de gençlik var, bir özü güzele vurulmak var, bütün bu insana çokça yaraşan duygular bir araya geldiğinde şekilci anlayışla yüzleşmek zorunda kalıyoruz.

Sevgili Doğan Cüceloğlu'nun kişisel gelişim kitapları, yaşamımı olumlu yönde o kadar etkiledi ki yaşamımda kendim olmam gerektiğini fark edince kendi özüme dönüp sordum: "sen, ne istiyorsun? Protez takmak mı, gözlük takmak mı?" yetişmiş ve olgunlaşmış bir öz size hiç yalan söylemez. Bende özüme ve yaşamdaki kendi benliğime inandım ve sağlamcı bakışın çürümüşlüğüne bir tarafa bırakarak kendi istediğimi yaptım ve karizmatik bir siyah gözlük taktım.

Bu sağlamcı baskıyı hisseden dostlara önerim inanın yaşamınızda kendiniz olduğunuzda fiziki görünüşünüzle ilgili kararı siz verdiğinizde çokça mutlu hissediyorsunuz. Sorun kendinize protez takmak mı size iyi hissettiriyor, siyah gözlük takmak mı? Ve bunun kararını sağlamcı bakışın değer yargılarına göre değil kendi yaşam anlayışınıza göre siz verin.

Kendi çocukluğumdan örnek verecek olursam benim çocukluğum köyde geçti ve ben istisnalar hariç hiçbir arkadaşımın gözümle kaşımla ilgilendiğini hatırlamıyorum. Ancak köydeki birçok beden yetişkini insanların tavırlarıyla ve üsluplarıyla bana duygusal anlamda çok zor zamanlar yaşattıklarını söylemek durumundayım. Tabii burada bu insanların kötü niyetle oldukları için böyle davrandıklarını söylemek haksızlık olur. Sadece sağlamcı bakışın onlara öğrettiği kötü bir bilince sahiplerdi o kadar. Bu kirli bilinç o kadar etkili oluyor ki birçok insan etiketlenmemek ve elinde olmayan farklılıklarından dolayı sağlamcı cehaletin saldırısıyla karşı karşıya kalmamak için sokağa çıkmıyor, kendini ifade edemiyor. En temel hakkı olan yaşama hakkını sürekli ertelemek zorunda kalıyor. Yaşamını bir evin içine sığdırmak zorunda kalıyor.

Sağlamcı çoğunluktan ricamız dünyamız yepyeni bir çağa giriyor. Yapay zekâ çağı. Yaradılışları ya da var oluşları farklılık gösteren insanlar bu bilgi çağında aklını kullana bilen insanlarla birlikte yaşamayı düşünüyor. Hep birlikte düşlerimizi gerçeğe çevirebilir, yaşamı daha kolaylaştırıp paylaşıp biliriz. hani eski bir şarkıda söylendiği gibi.

bu dünya bizim kirletmeyelim.

birbirimize zehretmeyelim.

Sağlamcı anlayıştan kurtulup insanca yaşayacağımız günlere özlemle.

Bir Kör Öyküsü: Uzaylı

Murat Kefeli

m.k@muratkefeli.com.tr

Sayı: 143, Ocak 2026

Bilgi: Öyküde, az gören/görmeyenlerin sokaklarda yaşadığı ve körler tarafından hoş görülme-
yen olaylar mizahi bir dille hikâyeleştirilmiştir. Kelime dizisi sonunda (*) sembolüyle
işaretlenmiş yerler; görmeyenlerin sık sık karşılaştığı "gerçek" cümleleri, rahatsız edici
davranışları veya yazımdaki yerine göre "doğru görülen" hâlleri ifade etmek için kullanılmıştır.
Öykü serisinin diğer bölümlerine <https://muratkefeli.com.tr> adresinden ulaşabilirsiniz.

Bir Kör Öyküsü: Uzaylı

"Çekil! Şşşt! Çekil! (*)

Mira, birkaç metre arkasından gelen sesi duyunca bir kez daha iç çekti. Yürüdüğü yönden
gelen ve bir soru cümlesi olarak kurulmaya başlanan ses aniden kesilmiş ve ayak sürüme sesleri
işitilmişti.

"Yahu, adam gibi çekilsene!" (*)

Mira derin bir nefes aldı. Ses tonundan yaşlı biri olduğunu varsaydığı için metrobüs
durağından bu yana kendisini takip eden ve kimi zaman Mira'ya kimi zaman yoldaki diğer
insanlara bir şeyler yapmasını söyleyen adama cevap vermemeyi tercih etmişti. (*)

Kendilerine verilen talimata uyararak kenara çekilen kişilerin yanından geçerken hissettiği
rahatsızlık doruk noktasına ulaştı. İyi niyetle yapılıyor olsa bile özellikle hiçbir ihtiyaç olmadığı
durumlarda bu tür davranışlara maruz kalmak Orta Çağ'da yaşayan bir cüzzam hastası gibi

hissetmesine neden oluyordu. (*) İşin komiği ise körün iradesi ve beklentisi dışında oluşan bu davranışların sevimsiz bir his uyandırma olasılığının kimsenin aklına gelmeyişiydi. (*)

Mira köşebaşına ulaştığında sola döndü; tabii birkaç metre arkasından ona eskortluk eden amca da... Küçük bir ön bahçesi olan evine yaklaştığında bastonuyla kenar takibi yapmaya başladı. Çünkü ön bahçeye açılan giriş ve hemen sonrasındaki sokak köşesi arasındaki mesafe çok azdı. Ön bahçe girişine gelince keskin bir dönüşle sola saptı.

"Evladım! Dur! Yanlış yere girdin orası bahçe!" (*)

Mira yavaşça arkasına döndü. "Amca, izin verirsen evime gidebilir miyim?"

"Oğlum, orası bina! Sokak köşesi ileride!" (*)

Mira ister istemez güldü. "Amca, ben de ağaçta değil binada yaşıyorum zaten. (*) Burası benim evim."

Sessizlik...

Mira da zaten bir cevap beklemiyordu. Muhtemelen yaşlı amcanın aklından geçen ilk düşünce Mira'nın yanıldığıydı. Çünkü kör olan Mira'ydı. Yaşlı amcanın görme yetisi, Mira'nın evinin nerede olduğunu bilmediği gerçeğine oranla daha ezici bir güvenilirliğe sahipti. (*) Mira hızlı adımlarla bina girişine doğru yürüdü. Yaşlı amcanın kendi yoluna gitmesi için anahtarıyla içeri girmesi gerekecekti. Birkaç saniye önce onun zihninde yer alan, "Kırmadan nasıl söylesem de yanlış yere saptığını anlasa" düşüncesi ise inanılmaz bir hızla, "Allah'ın hikmeti işte; bir yerden almış ama zehir gibi akıl vermiş" benzeri bir kanıya dönüşecekti. (*)

Sevgi, şefkat ve korumacılıkla sarmalanmış kanıksanmış sağlamcılık sadece körlerin maruz kaldığı bir durum değildi. Gören bir kişinin başına gelmesi hâlinde dalgınlık veya benzer bir mantıkla açıklanan aynı durum, kör birinin başına geldiğinde "görmemekle" ilişkilendiriliyordu. (*) Ön yargıdan doğan bu algılar sağırılar, otistikler ve diğer engel

gruplarında yer alan kişiler için de geçerliydi. Kanıları oluşturan normlar, "sağlamlar" tarafından belirleniyordu; sağlamlar tarafından kırılan olay dizgelerinin sebepleri "normal" olasılıklarda aranıyor. Ama söz konusu özne engelli olduğunda sebep öncelikle olasılıklar değil, engel grubunun temel özellikleriydi. (*)

Mira çantasını ve telefonunu vestiyerin üzerine bırakıp su içmek için mutfığa yürüdü. Tam banyoya giden koridora yönelecekti ki kapı zilini duydu. Durdu. İnsan zihninin çalışma mantığı bazen çok basit oluyordu. Kanıları, beklentiler; beklentileri ise deneyimler oluşturunuyordu. Henüz yirmili yaşların ortasında olmasına rağmen sokakta başına o kadar sıra dışı şey gelmişti ki, "Yok artık, daha neler!" sözüyle yıllar önce vedalaşmıştı. (*) Zihnindeki hızlı akış berraklaştı. Binaya girdikten sonra yaşlı amcanın ayak sürümesini işitmemişti.

Birkaç hızlı adım atarak kapıyı açtı ve mırıldandı: "Merhaba, kimsiniz?"

Genç birine ait olan ama devam etmekle etmemek arasında kararsız olduğu her hâlden anlaşılan birkaç mırıltı duydu. Kapıdaki kişinin, Mira'yı tanımadığı belliydi. Sessizliğin uzadığını fark edince durumu netleştirmeye karar verdi: "Ben körüm, kimsiniz?" (*)

"Nasıl?" (*) diye soran adamın sesi merak hissiyle doluydu.

Mira gülümsedi. "Yani kör gibi... Körüm. Sizin kim olduğunuzu henüz anlamadım."

"ha! Ben kargocuyum. Mira Mim'in paketini getirmiştim."

Mira, alnına vurdu. İnternette verdiği siparişi tamamen unutmuştu. "Bir saniye lütfen" dedikten sonra vestiyerdeki telefonunu aldı. SMS ile gönderilen teslimat kodunu kolay ulaşabileceği bir yere önceden kaydetmişti. Ekran okuyucunun hızla seslendirdiği rakamı dinledi. "Teslimat kodu 612841." Telefonu kullanım tarzı nedeniyle yaşadığı şaşkınlık esnasında kargocunun kodu anlamadığını fark edince bir kez daha tekrarladı: "Kod: 612841." (*)

Elektronik bir cihaza düşen parmak dokunuşlarını işittikten hemen sonra genç adamın sesini duydu: "Kod, altı haneli olmalı." (*)

Mira kaşlarını çatdı. Herkes hata yapabilirdi, değil mi? Hızlıca zihnini yokladı. Yüz binli bir rakam söylemişti ve yüz binli rakamlar altı haneli olurdu. "Doğru, ben de zaten altı haneli bir rakam söylemişim: 612841." (*)

"Anladım, isterseniz siz bana evde yaşayan başka birinin adını söyleyin, teslim alan adına onu yazayım." (*)

Mira iç çekti. "Tamam, Mira Mim olarak yazın." (*)

Elektronik cihaza değen dokunuşlardan hemen sonra tembihlendiği için bayram harçlığı almayan minik bir çocuğun eline para sıkıştırılmışçasına paket eline tutuşturulmuştu. (*) Mira, kapıyı kapattığında birkaç saniye duraksadı. Kargocu alıcı adını başta söylemişti, kör olduğunu anladıktan sonra yeni bir isim sormuştu, söylediği isim ilkiyle aynıydı; ama kargocunun beklentisi ev ahalisine ait bir isim verilmesiydi. (*) Diğer ev ahalisinin kör olma olasılığı olmadığına göre(!)

Mira gülümserken başını iki yana salladı. Telefonda birkaç tuşa dokunarak saati kontrol etti. Arkadaşı Pel'in gelmesine az kalmıştı. Tabii sadece teorik olarak... Omuz silkip düş almak için banyoya yürüdü. Pel, mahkeme salonu dışında hiçbir yere zamanında varmazdı.

Pel, yüz yaşına merdiven dayamış binanın dar basamaklarından inerken hâlâ burnundan soluyordu. Adına UYAP denilen dengesiz yaratığın karşısında sorunun ne olduğunu anlamaya çalışan kör bir avukatın şansı yoktu; hoş, gören bir avukatın şansı olduğunu da kimse iddia edemezdi. Bir şeyi düzeltirken başka bir şeyi bozmadıklarını görse dişini kıracaktı. Adalet ve kalkınmanın çürük temellerinde yaşayan bir varlığın dengeli olmasını bekleyen de yoktu zaten. Sözüm ona erişilebilirliğin güçlendirilmesi için onlarca toplantı yapılmıştı. (*) Yenilenen alanları ekran okuyucuyla bakmaya lütfetmiyorlardı bile. (*)

Ağır demir kapıyı çekiştirip dış basamaklara çıktı. Her gün katettiği yolu biliyordu ama varacağı noktayı akıllı telefonuna girmeyi alışkanlık hâline getirmişti. Telefonu ceketinin iç cebine koyup kablosuz kulaklığı kulağına taktı. Dar sokağa adım atarken hızlı yürümeyi aklından geçirdi. Vazgeçti; Türkiye gibi sokakları sadece belli bir kitlenin tekelinde olduğunu düşünenlerin çoğunlukta bulunduğu bir ülkede tedbirli olmak daha akılcıydı. Sabah işe gelirken dümdüz olan yol, öğle yemeği için dışarı çıktığınızda hiçbir uyarı belirteci olmayan bir çukura dönüşebiliyordu. (*)

Dar sokağa çıkıp İstiklal Caddesi'ne doğru giden ara sokağa saptı. Mira'nın yolladığı mesaj bildirimlerde işitilince yüzünü buruşturdu. Caddeye çıkınca referans çizgiler sayesinde biraz hızlanabilirdi ama sadece biraz. Referans çizgilerini körlerden çok görenler ve işportacılar eskitiyordu. (*) Daha hızlı ilerleme senaryolarını aklından geçirirken içini çekti. Şanslı bir gününde olmadığına karar verdi; çünkü sabah evden çıkarken etek-cekete takımlarından birini giymişti.

Tuhaf bir durumdu. Kadın olmak ve engelli bir kadın olmak zaten başlı başına bir olaydı. Avukatlığa başladıktan bir süre sonra bir şey keşfetmişti. Üzerinde kot pantolon ve tişört gibi spor bir kıyafet varken insanların müdahale oranı artıyordu. Kendi yolunuzda istikrarlı bir şekilde gidiyor olsanız bile birileri geliyor; kimi zaman nazik kimi zamansa insanlık sınırları dışında sayılabilecek bir edayla yardım etmeye çalışıyordu. (*) Etek-cekete takımı giydiği günlerdeyse bu durum fark edilecek şekilde azalıyordu. (*) İşin komiği ise gören arkadaşlarına göre etek-cekete giydiğinde göz tacizi zirve yapıyordu. Pel, buna razıydı; en azından sağa sola çekiştirmek, "değdirmek", "sürtünmek" gibi saçmalıklar daha az yaşıyordu. (*) Hoş; aslında zaman zaman bu vakalar da fena olmuyordu hani. Açıyordu ağzını yumuyordu gözünü!

"Merhaba, size eşlik etmeme izin verir misiniz?"

Pel, gür ama boğuk bir erkek sesini işitti. "Al sana etek-cekete istatistiği, saf!" diye kendi zihninde söylendi. Hızlıca durumu değerlendirdi. Mira çoktan bıdı bıldılanmaya başlamıştı.

Cümleyi kuran kişi fiziksel bir temasta bulunmamıştı; kararı Pel'e bırakıyordu. Evet, şartları dikkate alarak destek kabul edebileceğine karar verdi.

"Teşekkür ederim, çok nazıksınız. Biraz acelem var, aynı yöne gidiyorsak önerinizi kabul edebilirim" diye mırıldandı.

Boğuk ses, "Öyleyse koluma girebilirsiniz" dedi. Pel, sesi ikinci kez duyunca duraksadı ve kararını gözden geçirmeyi anlık olarak düşündü. Ardından boş verdi; Sokakta yaşanan engellilik, kaygı ve endişelere odaklanarak sürdürülebilecek bir şey değildi. (*)

Hafif eğimli sokakta İstiklal'e doğru yürümeye başlamışlardı. Pel, boğuk sesli adamın söylediği yeni cümleyi duyunca çok değil atmış saniye önce verdiği karardan pişman oldu: "Biliyor musunuz, ben uzaylıyım?" (*)

Pel'in düşünceleri bir anlığına donakaldı. Hemen ardından can simidi olarak kullandığı sözcüğü mırıldandı: "Anlıyorum..."

Mesleğe başladığı ilk günlerdi. Bilirkişi raporu gelmediği için erteleneceği kesin olan celseye gitme görevi ona verilmişti. Sadece âdet yerini bulsun diye salona girecek ve hâkimin kararını açıklamasından sonra çıkacaktı. Dosyanın kapağını bile açacak vakti olmamıştı. Hâkim ise doğrudan dosyadaki uyuşmazlıkla ilgili akışın bir kısmını anlattıktan sonra, "Doğru mu anlamışım?" demişti. Pel, aniden gelen soruya, "Yani..." diyerek cevaplamıştı. Neyse ki, hâkim hâlden anlayan babacan bir tipti de biraz kıkırdadıktan sonra celseyi ileri tarihe atmıştı.

O günden sonra Pel, en azından ona zaman kazandıracak birkaç kalıp sözcük kullanmayı âdet edinmişti. Düşüncelerinde yaşanan geri dönüş, boğuk sesin yeniden konuşmasıyla sonlandı.

"Sanırım bana inanmadınız." (*)

"Hayır, sadece hangi galaksiden olduğunuzu düşünüyordum." Pel, refleks kadar hızlı bir şekilde ağızından çıkan sözcükleri kendi sesinden duyunca dilini ısırды. Bu zhazırcevapçılık,

bazen can sıkıcı bir hâle dönüşüyordu. Anlık tepki olarak küfretme alışkanlığını çoğunlukla kontrol altında tutabiliyordu ama diğerleri için aynı şeyi söyleyemezdi.

Uzaylı güldü. Ama yanıt vermedi. Pel'in aklındansa adli suç psikolojisiyle ilgili okuduğu makaleler geçiyordu. En tehlikeli suçlu profillerinin normal yaşamlarında sıradan, sakın, silik ve hatta bazen eğlenceli kişiler olduğunu biliyordu. İçinde aniden sivrilmeye başlayan kaygıyı mantığıyla ezmeye çalıştı. Hava henüz kararmamıştı, İstanbul'un göbeğindeydi, çevrede yüzlerce insan vardı ve en önemlisi ne kendi zihni ne de telefonun navigasyonundan gelen bildirimler normal rotadan saptıklarını söylüyordu.

Aslında zihninde oluşan çekinceleri eziş şekli pek de gerçekçi sayılmazdı. Çünkü bunlar kötü niyetli insanları durduran şeyler değildi. Tabii işin içine engellilik de dahil olunca olay farklı bir boyuta taşınıyordu. Kişinin, engel grubuna ait durum fırsatçılığa çevriliyordu. (*) Kimi zaman zihinsel çeşitlilik kimi zaman dilsiz olmak kimi zaman koşamamak kimi zaman da görmemek kötücül kişiler tarafından "fırsat" olarak değerlendiriliyordu. (*) Hatta daha da kötüsü: "Neden" olarak sayılıyordu. (*)

Adli olaylarda sıkça görülen bu durum, iyi niyetli insanlar tarafından vicdansızlık veya benzeri negatif kavramlarla sıfatlandırılıyordu. Bazen de "İnsanlık bitmiş", "Dünyanın çivisi çıkmış" gibi sözlerle dillendiriliyordu. Ama ne var ki, engellilere yönelik adli olaylarda bu tür ifadeleri kullananların hiçbiri, gündelik yaşamda devletin, şirketlerin, kamu kurumlarının, siyasetçilerin ve sistemin fırsatçılık üzerine kurulduğunu ve işlediğini fark etmiyordu. (*). Haklardan ve eşitlik ilkesinden doğması gereken hizmetler, sanki bir lütufmuş gibi sunuluyor, yapılan işin "özverili bir fedakârlıktan", "anlayıştan", "sevgiden" doğduğu saçmalığı ön plana çıkarılıyordu. Fotoğraflar çekilip konunun yeterince köpürtüldüğüne karar verildiğindeyse bir sonraki gösteriye kadar her şey unutuluyordu. (*)

Pel, duyduğu boğuk sesle yeniden dünyaya geri döndü: "Benim geldiğim galaksi o kadar uzak ki, Mustafa Topaloğlu bile yerini bilmiyor. Zaten siz de benim uzaylı olduğuma hâlâ inanmıyorsunuz." (*)

Pel'in düşüncelerinde, "Mustafa Topaloğlu'nu bilmen uzaylı olduğuna inanmam için yeterli bir sebep" cümlesi oluştu. Ama dudakları arasından çıkan ses başkaydı: "Anlıyorum..."

Uzaylı cevap vermedi. Pel, telefonda işaretlenen varış noktasına kalan mesafeyi işitti. Eh, bu macera da yakında dostlar sofrasında anlatılan bir hikâyeye dönüşecekti. Süregiden sessizlik uzaylının kahkahasıyla bölününce Pel sesin geldiği yöne doğru baktı. Uzaylı hırıltılı bir soluk alarak konuştu: "Yaşlı bir teyze, pür dikkat bize bakarken az kalsın piyangocunun tezgâhının üstüne düşecekti."

Pel bir şey diyemedi. Aslında söylemesi gereken şey, "Ben az kalsınla kalmadım, o tezgâha çarptım" olmalıydı. Hatta çarpmakla da kalmamış yere devirmişti. Referans çizgide hızlı adımlarla ilerliyordu ve piyango tezgâhının ayakları dardı. Baston, yukarı çıktıkça açısı genişleyen tezgâh ayaklarına temas ettiğindeyse durmak için çok geçti. (*) Ama piyangocuyu seviyordu. En azından Pel'i fark ettiğinde tezgâhını referans çizginin gerisine çekecek kadar nazikleşmişti(!) (*) Bunları düşünürken uzaylı yeniden konuştu:

"Aslında görmediğiniz için uzaylı olduğumu fark etmemeniz doğal. Tabii kör olmanız anlamamanız için yeterli bir sebep değil. Muhtemelen kulağınızdaki kulaklık ve koluma giriş biçiminizle çok daha alakalı."

Pel duraksadı. Ama bu sefer sadece düşüncelerinde değil, fiziksel olarak da kısa bir duraksama yaşadı. Saçları uzundu ve kulağını örtüyordu; bu hergele, kulaklığı nereden biliyordu?

Uzaylı boğuk boğuk kıkırdadı. "Telepati yeteneğimi seyrek kullanıyorum. Daha basit düşünebilirsiniz. Sizi dün İstiklal'e çıktığınız köşebaşında da görmüştüm. Kulaklığı diğer kulağınıza takmıştınız."

Pel, körlüğün değil, kadın olmanın getirdiği o tanıdık "izlenmekten rahatsızlık duyma" dürtüsünü yeniden hissetti. Bir şeyler söylemek için tam ağzını açıyordu ki uzaylı konuşmaya devam etti: "Eğer seslere odaklanırsanız ayakkabı giymediğim ve sadece iki ayak parmağım

olduğu için zeminden çıkan farklı sesi algılayabilirsiniz, diye düşünüyorum. Tabii koluma girdikten sonra elinizi dışarıda bıraktınız, biraz daha geride durmuş olsaydınız derimi de algılayabilirdiniz."

Pel'in kaşları çatıldı. Kulaklıktan yayılan ve hedef noktaya vardıklarını bildiren bildirimi boş verdi. Uzaylı haklıydı; her adım atışında şehrin gürültüsü altında tuhaf bir ses yankılanıyordu.

Pel, uzaylının kolundan geçirmiş olduğu elini hafifçe geri çekti. Kauçuğa benzer pürüzlü dokuyu uzaylının koluna girerken de fark etmişti ama bunu deri ceket olarak değerlendirmişti. Şu anda emin olduğu tek şeyse o dokunun bir cekete ait olmadığıydı. Pel, artık yürümediklerini fark etti. Bastonunu diğer eline alarak boşta kalan elini uzaylının bileğinden aşağı doğru kaydırmaya başladı.

Pürüzlü ve kauçuk benzeri madde esnek-sert arasında bir kıvamdaydı. Dokunuşları, parmakların olması gereken yere ulaştığında elini hızla geri çekti. Zihninde beliren düşünce doğrudan sesine yansıdı: "Siktir!"

Pel, boğuk ama gür sesli uzaylının attığı kahkahayı duymamış olsaydı muhtemelen şu anda ardına bile bakmadan kaçıyor olurdu. Elini tekrar uzaylının eline yaklaştırdı. Bileğin hemen altında pürüzlü ve şişkin üç parmak duruyordu. Parmaktan çok dolgunlaştırılmış ve etle sarmalanmış pençeye benziyorlardı. Pel, uzaylının avucunu çevirdi. Avuç içi daha yumuşak bir maddeyle kaplıydı. Farkında olmadan güldü ve elini uzaylının kolunda dolaştırmaya başladı.

Hafifçe sıkı. Kauçuk doku altında silikonlu veya pamuklu bir dolgu malzemesi olduğu anlaşılıyordu. Elini, uzaylının omzundan sonra göğsüne doğru kaydırdı. Hafifçe bastırdı. Aynı dolgu maddesi burada da vardı. Dokunuşları yukarı doğru ilerledi. Yuvarlakımsı bir çene, dolgu maddesi nedeniyle şişkinleşmiş başın tam ortasında olmayan bir buruna ait küçük iki delik, tuhaf

bir eğime sahip elmacık kemikleri, pörtlek göz çukurlarına tezat minik gözler, küçük ve sivri kulaklar...

Pel, yüzünde beliren gülümsemeyle birlikte yeniden konuştu: "Siktir ya, sen gerçekten uzaylısın!" Üç erkek kardeşle birlikte büyümüş bir kadındı. Konuşmayı sürdürdü: "Ne renksin lan sen?" (*)

Uzaylı güldü. "Sen tahmin etsen, olmaz mı?"

Pel elini uzaylının yüzünde dolaştırıyordu. Aile terbiyesi almış bir uzaylı olduğu kesindi; çünkü Pel tarafından cinayet sebebi olarak bile görülebilecek dokunuşlar karşısında kıpırdamadan durmaya devam ediyordu. "Bence pembe sana çok yakışır..." diye mırıldandı.

Uzaylı kıkırdadı. "Üzgünüm, engelli bir kardeşimizi hayal kırıklığına uğratmak istemezdim ama koyu yeşil rengindeyim."

Pel bir kahkaha attı. Uzaylının "engelli kardeşimiz" sözcüklerinde yaptığı kinaye çok netti.

Elini uzaylının yüzünde dolaştırmaya devam etti. Geniş ama kırıksıklarla dolu bir alnı ve yusuvarlak bir kafası vardı. Pel, sordu: "Şimdi ben, uzaylılarla kontak kurmuş oluyorum, değil mi?"

Uzaylı bir kahkaha attı ve sordu: "Bu, bana telefon numaranı vereceğin anlamına mı geliyor?"

Pel, istemsiz olarak saçsız başın üzerinde dolaşan eliyle uzaylının kafasına bir şaplak indirdi. "Hadi len! Sen Dünyalılarla çok fazla kontak kurmuşsun!"

Uzaylı iç çekti. "Siz insanlar, şiddete ne kadar sevdalısınız böyle? Dövmeyeceksen bir şey söyleyebilir miyim?"

Pel, kostümü incelemeye kendini o kadar kaptırmıştı ki düşüncelerindeki akış karıştı: "Ne? hayır... Yok, evet; tamam söyle"

"Metro girişindeki kafede sana kahve ısmarlamama... Off! Vurma ya! Sana iyilik yapmaya çalışıyorum!"

Pel güldü. O an eli kostümün başlık kısmına ait fermuarın ustalıkla gizlendiği yeri inceliyordu. Uzaylı ise konuşuyordu ve boğuk sesin söylediklerini işitince elini çekti. Uzaylı, yaptığı davetin sebebi olarak mevcut hâllerini göstermişti: "İstanbul'un göbeğindeyiz. Bir elinde baston tutan ve şık giyimli kör bir kadın metro girişinde yeşil derili bir uzaylıyı mıncıklıyor. Biraz daha devam edersen inan bana bu gece sosyal medyada TT'sin!"

Pel başını salladı. "Tamam, zaten ayaklarına da bakmak istiyorum. Milyar ışık yılı uzaktan gelmiş olsan da bir erkeğin önünde eğilmem!" dedikten sonra uzaylının koluna girdi ve bir çocuğun peluş ayısını odasına sürüklemesine benzer bir çekiştirmeye metro girişine doğru ilerledi.

Uzaylı, gerçekten de uzay mühendisliği okumuştı. Uzaylılarla ilgili çalışmalar yapan bir derneğin gönüllüsüydü ve belli zamanlarda şehrin farklı semtlerinde uzaylı kostümüyle dolaşıp tanıtım yapıyorlardı. Pel, incelemesi için bacak bacak üstüne atmış uzaylının ayağını mıncıklıyordu. Ayaktan çok toynağı andırıyordu. Zeminde tuhaf bir ses yaratan dolgun ve uzun iki ayak parmağıydı. Sokakta yere bir şey düşürmesi olasılığı nedeniyle çantasında taşıdığı ve ayakları incelemeden önce giydiği lateks eldiveni çıkardı. "Sen siparişini verdiğin kahveyi nerenle içeceksin?"

"Ağzımı yırtmak için fırsat kolluyorsun gibi duruyorsun, birazdan saldırır ve dudaklarımı koparırsın, diye umuyorum."

Pel ilk önce uzaylının ne demek istediğini anlamadı. Espri yaparken ses tonunu değiştirmiyordu. Kısa süre sonra algı oluştu ve eliyle uzaylının başını buldu. Metro girişinde baktığında fark etmemişti ama ağız kısmı yüze oranla biraz daha çıkıntılıydı. Bir ucundan tutup çekiştirdi.

"Hey! K r m s n orası bıyıklarım!"

Pel elini çekti. Uzaylı hergelenin dalga geçtiğini anlayınca "Siktir ya, sen gerçekten sinir bozucu bir uzaylısın" dedi ve bu sefer ağız nın diğ er tarafını çekiştirdi. Cırtcırtl  parça uzaylının bıyıkları olduğunu iddia ettiğı yerden sarkar hâle gelmişti.

"Dudaklarımı sadece kahve içmek için kullanacak olmam çok üzücü..."

Pel ağız nı açtı. Ama bir şey demek yerine " ok beklersin!" anlamına gelen bir ifade takındı. Kostümün ağız kısmı açılınca uzaylının sesindeki boğukluk gitmişti. "Eee, o    parmakla bardağı nasıl tutmayı planlıyorsun? Ve eğer eldivenleri de benim çıkarmam gerekiyorsa asıl soru şu: Uzaylılar günde kaç kez işiyor?"

Uzaylı içini çekti. "Senin şekeri bulup kahvene nasıl koyacağını ben hiç merak etmemiştim. Çok merak ediyorsan söyleyeyim. Bardağı iki elimle sıkıştırıp kaldıracam. Dökülme olasılığı da pek umurumda değıl. Masada sen varken o bardağı devirenin ben olduğum kimsenin aklına gelmez."

Pel güldü. Adam doğru söylüyordu. Bu tür durumlarda diğ er insanlar, masada bir k r varsa yaşanan sakarlığın sorumlusu olarak doğrudan k r kişiyi işaret ederlerdi. (*) Pel yeniden konuştu: "Bence seni k rler festivaline davet etmeliler. Gerçekten çok güzel olur."

"Bilim ve ırkımın geldiğı medeniyeti geliştirmek adına telefon numaranı vermeyi kabul edersen bence olabilir."

Pel, gülerek ama tıslarcasına konuştu: "Fırsatçı..." uzaylı g lmedi, hatta istifini bile bozmadan cevap verdi: "O zaman şöyle yapabiliriz. Festival için kostümü sana ödünç veririm. Sen giyersin..."

Pel, cevap vermek için ağız nı açmıştı ki uzaylı masada duran bastonu hafifçe d rtt kten sonra devam etti: "Bu arada şu beyaz renkli oyuncağı nereden satın alabilirim? Seni mıncıklamak için sıraya girenlerin arasına karışma fikri kulağıma çok hoş geldi."

"Fırsatçı pi !"

Hemen arkasından ikisi de kahkahayı bastı.

On dakika sonra yürüyen merdivenlere doğru yalnız başına ilerliyordu. Uzaylı hergeleye telefon numarasını vermemişti ama bilime katkıda bulunma olasılığı nedeniyle onun numarasını almayı kabul etmişti. Bundan da pek şikâyetçi değildi. Uzaylının yaklaşım tarzını sevmişti. Kör olması, onda hiçbir duygu farklılığı oluşturmamıştı. İnsanlar çoğunlukla engelli öznelerle karşı duygusal kanılarla sarmalanmış bir yaklaşıma sahipti. (*) Bu durumun çoğu zaman engelli kişi tarafından rahatsız edici olarak değerlendirildiğini farkına bile varmazlardı. (*) Çünkü kanılar çoğunlukla beklentiyle aynı paralellikte gelişirdi ve insanların engellilere yaklaşımının büyük kısmı öznel. Kişinin kendini mutlu etme, maneviyatını güçlendirme, huzur hissini belirginleştirme gibi tamamen öznel ve bireysel bir açlığı doyurma odaklıydı. (*)

Öte yandan bir kadın olarak da uzaylının yaklaşımından rahatsız olmamıştı. Evet, yaptığı şey alenen askıntı olmaktı; ama taciz ve ısrardan uzak üslup "askıntı" kelimesini "kompliman" ile yer değiştirmesini sağlayabiliyordu. Kafe çıkışında uzaylının sergilediği davranış ise Pel için anlamlıydı. Metroya kadar eşlik etmeyi önermemişti, yalnız başına gidip gidemeyeceğini sormamıştı; aksine bu tür durumların rahatsız ediciliğini bildiğini göstermiş ve "Merdivenlerden düşersen telepatik bağlantıya geç, sana bir ambulans yollarım" demişti.

Pel merdivenlere yaklaşırken kendi kendine güldü. Bilime katkıda bulunmak insanlık vazifesiydi, değil mi? Aklındaki bu düşünceler bir anda kolunun tutulup çekiştirilmesi ve ince bir erkek sesiyle bölündü: "Gel, istediğin yere götüreyim." (*)

Neden Çıkıyoruz?

Nurşen Korkmaz

nsunarkorkmaz@gmail.com

Sayı: 143, Ocak 2026

Beyaz bastonu elime aldığımda hissettiğim şey sadece bir nesneyi bir aracı tutmak değil, o bastonla birlikte özgürlüğü, kararlılığı ve "Ben de varım" duygusunu da alıp çıkıyorum sokağa. Bağımsız hareket körlerin bağımsız yaşama katılımının belki de en temel anahtarı. Çünkü hareket edemediğimiz bir yerde karar da veremiyoruz; karar veremediğimiz yerde ise eşitlikten söz etmek zorlaşıyor.

Dışarıya çıkmak, sokakta tek başımıza hareket etmek elbette zor. Tabii ki bunu kabul ediyorum. Kaldırımlar yürümeye elverişli değil, sokaklar engellerle dolu. Direkler, park etmiş araçlar, bozuk zeminler, ani çukurlar... Bir de bunların üzerine eklenen kaygılar var: "Ya düşersem?", "Ya kaybolursam?", "Ya bir yere çarparsam?", "Canım acır mı?". Bu sorular bazen bizi kapının önünde durdurmak istiyor. Ama yine de çıkıyoruz. Peki neden?

Önce şunu söylemek gerekiyor: Bağımsız hareket demek, her yere kimseden destek almadan gitmek demek değil. Özellikle ilk kez gittiğimiz, bilmediğimiz bir yerde elbette destek isteyebiliyoruz. Destek almak bağımsızlığın zıttı değil. Asıl mesele, ne zaman desteğe ihtiyacım olduğuna benim karar verebilmem. İşte bu, bağımsız hareket etmek demek. Bağımsızlık, "destek alma" ile "desteğe mecbur bırakılma" arasındaki farktır. Ne zaman, nerede ve nasıl destek isteyeceğime başkasının değil, benim karar vermemdir. Aynı şekilde, benim için neyin doğru, neyin uygun olduğuna da benim adıma başkalarının karar vermemesi demektir. "Senin için orası uygun değil", "Orası zor", "Oraya gitme" dendiğinde içimde yükselen itiraz tam da bundan kaynaklanıyor. Çünkü bu söylemler benim söz söyleme hakkımı elimden alıyor. Ben kendi hayatım hakkında söz söylemek istiyorum. Bu yüzden çıkıyorum sokağa. Çünkü özgür olmak istiyorum. Başkasına ihtiyaç duymadan, kimseyi beklemeden, dilediğim yere kendi istediğim zaman gidebilmek istiyorum. Çünkü bu, bir yere gitmekten çok daha fazlası: Kendi hayatımın öznesi olmak istiyorum. Bağımlı olmak değil, eşit olmak istiyorum.

Bağımsızlık bizim için sadece hareket etmek değil, eşitlik demek, kendi kararlarını kendi almak demek. Herkes düşebilir, kaybolabilir. Sadece görmeyenler değil. Ama mesele düşmek veya kaybolmak değil, ne istediğimiz. Benim için neyin zor neyin mümkün olduğuna başkaları karar verdiğinde "Sen nereden biliyorsun" diyorum. "Bırak, ben kendim deneyeyim." İşte bu da güçlü bir motivasyon: Kendi sınırlarımı kendim çizme isteği. Bağımsız hareket edebildiğimizde sadece bir noktadan diğerine gitmiyoruz; aynı zamanda karar alma gücünü de geri kazanıyoruz. "Şimdi mi çıkacağım, sonra mı?", "Oraya mı gideceğim buraya mı?" Bunların hepsi bize ait oluyor. Kimseyi beklemek zorunda kalmamak, birine bağlı olmamak, özgürlüğün verdiği o derin haz... Bir kez yaşandığında insan ondan vazgeçmek istemiyor. Üstelik başardıkça yeniden ve yeniden başarmak istiyoruz. O başarma duygusu, "yapabiliyorum" hissi insanın içine yerleşiyor. Beyaz bastonla bir yolu daha tek başına aşmak, bir hedefe daha ulaşmak cesareti büyütüyor. Cesaret büyüdükçe adımlar da çoğalıyor.

Dışarıda her zaman olumlu tepkilerle karşılaşmıyoruz. Kimi zaman kırıcı, rencide edici tutumlar çıkıyor karşımıza. Bizi küçümseyici, yok sayan, acındıran bakışlar... Ama buna rağmen bastonu alıp çıkıyoruz. Çünkü dışarıda olmak, yaşamın içinde olmak başlı başına bir motivasyon. Sosyal yaşama katılmak, görünür olmak, "Ben buradayım" demek güç veriyor. Bir de şu var: Eğer biz çıkmazsak bu sorunları kim görecektir? Kim çözecek? Ben orada olmazsam o bozuk kaldırım o yanlış düzenleme o erişilebilir olmayan mekân görünmez kalacak. Bu da beni harekete geçiren bir duygu. Sadece kendim için değil, benden sonra gelecekler için de çıkıyorum sokağa. Yalnız olmadığımı bilmek de beni motive ediyor. Başka körlerin de bastonlarını alıp çıktığını bilmek, birbirimizi görmesek bile varlığımızı hissetmek... Bu görünürlük cesaret veriyor. "Ben yapabiliyorsam sen de yapabilirsin" diyen sessiz bir dayanışma bu.

Evet, kaygılarımız var. Ama özgür olma isteğimiz daha güçlü. Evet, sokaklar hiç erişilebilir değil ama hayat eve sığmıyor. Bu yüzden beyaz bastonu alıp çıkıyoruz. Korkularımıza rağmen engellere rağmen; bazen yorgun bazen tedirgin ama kararlı bir şekilde...

Çıkıyoruz, çünkü bağımsızlık bizim için bir lüks değil; kendi sözümüzü söyleyerek yaşama hakkımız.

Masal, Sanat ve Tarih:**Disneyland, Louvre Müzesi, Notre-Dame Katedrali**

Elif Emir Öksüz

elifemiroksuz@gmail.com

Sayı: 143, Ocak 2026

Herkese yepyeni bir yıldan merhaba.

Yıl değişti ama ben hâlâ aynı konuyu anlatıyorum. Ne Fransa'yımış arkadaş, yaz yaz bitiremedim. Bu ay söz, bu son. Artık toparlıyorum.

Eiffel Kulesi maceramızdan sonra sırada tam gün eğlence vardı. Cuma günü Disneyland'a gitmeyi planladık. O gün ayrıca kızımın doğum günüydü. Sekiz yaşında bir çocuk olsam daha ne isterim ki!

Disneyland Paris

Bu eğlence parkı, Avrupa'nın en büyük tema parkı sayılıyormuş. Paris şehir merkezinin yaklaşık 45 dakika dışında, Marne-la-Vallée bölgesinde yer alan parka metro ve tren kombinasyonu ile ulaştık. Park iki ana parktan oluşuyor: "Disneyland Park" ve "Walt Disney Studios Park". Gitmeden önce epey araştırma yaptık ve yine biletlerimizi önceden aldık.

"Disneyland Park" biraz daha küçük çocuklara, "Walt Disney Studios Park" ise daha büyük çocuklara ve yetişkinlere hitap ediyor gibi düşünülebilir. Bilet alırken kaç park ve kaç gün sorularına cevap vermeniz gerekiyor. Biz doğum günü çocuğunun hatırına bu parka gittiğimiz için "tek gün tek park" bileti alıp tüm zamanımızı "Disneyland Park" aktiviteleriyle geçirdik.

Park aşırı büyük. O yüzden “bir günde iki parkı da gezerim” düşüncesi pek gerçekçi değil.

Bilet almak için parkın kendi uygulamasını kullandık. Booking.com veya benzer seyahat sitelerinin “etkinlik” kısımlarından da bilet alınabilir. Engelli ziyaretçiler için yine bir telafi mekanizması olarak %25 indirim imkânı sunuluyor. Telafi dedim çünkü bence birçok yerde kapsayıcı bir düzenleme sunulmadığından genelde indirimlere başvuruluyor. İndirimli bilet almak isteyenler uygulamayı kullanmalı. Ancak uygulama erişilebilir mi test etme fırsatım olmadı? Her şey o kadar üst üste geldi ve hızlı gelişti ki ben çoğunlukla bu tarz işleri eşime havale etmeyi tercih ettim. İnternette Disneyland ve engellilikle ilgili pek çok olumsuz yoruma denk geldim. Hem erişilebilirlik sorunları hem de tutum odaklı olumsuz yorumların çok fazla olması nedeniyle indirimli bilet almayı tercih etmedim. Neme lazım, bir de çocuğun doğum gününde orada sorun falan olur. Hiç gerek yok. Engellilik belgem İngilizce değil, belki de kabul edilmez, diye düşündüm. Sonuçta burası kâr amacı güden bir işletme, devlet destekli bir kültür sanat kurumu değil.

Parklarda farklı temalara ayrılmış bölgeler, çocuklara ve yetişkinlere yönelik çeşitli eğlence bölümleri ve Disney karakterleriyle karşılaşma alanları bulunuyor. Akşamüstü düzenlenen geçit töreni de karakterlerin gösterilerini izlemek için çok güzel bir fırsat. Akşam saatlerinde ise, yani kapanışa doğru, merkezdeki şato çevresinde ışık, müzik ve havai fişek gösterileri yapılıyor. Özetle hemen hemen her şey göze hitap ediyor.

Parka girince engellilikle ilgili gişeye uğradık. Bize aile boyu geçerli bir öncelik kartı verdiler. Bu kart aslında ücret karşılığında da satılan bir kart. Park çok kalabalık olabiliyor ve bazen insanlar bir oyuncağa binebilmek için bir saat sıra bekleyebiliyor. Parasını veren ise öncelikli geçiş kısmından neredeyse hiç sıra beklemeden geçebiliyor. Bu kartı verebilmek için bana bir form doldurtular ve parkta hep birinin bana eşlik edeceğine dair imza aldılar. Parkta

herhangi bir erişilebilirlik düzenlemesi yok. Tek başıma gitsem veya yanımdaki kişiler de engelli olsa ciddi sorun yaşayabilirdik, diye düşünüyorum. Belki parka almak bile istemeyebilirlerdi.

Louvre Müzesi

Evet evet, doğru hatırladınız: Birkaç ay önce büyük bir soygunla gündeme gelen müze bu. Paris'in merkezinde, Seine Nehri kıyısında yer alır ve dünyanın en büyük sanat müzelerinden biri olarak kabul edilir. Eski bir saray olan yapı, bugün binlerce yıllık bir zaman aralığını kapsayan geniş bir koleksiyona ev sahipliği yapmaktadır. Müzede resim, heykel, arkeolojik eserler ve dekoratif sanatlar başta olmak üzere çok sayıda eser sergilenir; en bilinenleri arasında Mona Lisa, Venüs de Milo ve Hammurabi Kanunları yer alır. Biz sadece Mona Lisa ile tanışabildik. Louvre hem fiziksel büyüklüğü hem de koleksiyonunun çeşitliliği nedeniyle genellikle en az yarım günde gezilebilecek bir müzedir.

Biz yine biletlerimizi önceden aldık. Müze girişi kişi başı 75 Euro. Yine bir telafi mekanizması olarak engelli indirimi var. Müze, engelliler ve yanında onlara eşlik eden bir kişi için tamamen ücretsiz. Çocuklar da her koşulda ücretsiz olduğundan aile boyu hiç para vermeden biletlerimizi aldık. Tüm bu seyahat boyunca en takdir ettiğim şey, engelli indirimi olan biletleri alırken hiç sorun yaşamamış olmamızdı. Herkesin bilet aldığı ekrandan engelli seçeneğini işaretleyip biletimizi aldık. Ödeme gerekiyorsa kalan ödeme hesaplandı ve ödemeyi kartla yaptık. Girişte engelli kartı veya raporu ibraz etmek gerekeceği söylendi ve işte bu kadar. Ek işlem, belge yükleme, biriyle telefonlaşma veya e-posta ile belge gönderme gibi ek bir prosedür yoktu.

Takdirlerim burada sona eriyor maalesef. Müze için hiç para ödememiş olmam isabet olmuş. Hiçbir erişilebilirlik düzenlemesinin olmaması çok büyük bir hayal kırıklığı oldu. Müzeye giriş ücretsizdi fakat sesli rehber ücretliydi. Bir tane aldım. Akıllı telefondan bozma

dokunmatik ekranlı bir cihaz verdiler bana. Odanın veya eserin yanındaki kodu görüp hiçbir erişilebilirliği olmayan dokunmatik ekrana kodu girip eserle ilgili bilgileri dinleyebilecektim.

Körler için dokunulabilir bir oda var dediler. Ona buna, karşımıza çıkan herkese sorduk. Kimse bilmiyor. Artık tam umudu kesmişken karşıdan gelen bir görevli o odayı görüp görmediğimizi sordu. Bu cevval arkadaş olmasaydı odayı bulamazdık. Odanın numarası 161 ve kapısında hiçbir şey yazmıyor. İçeride iki üç heykel var. Biraz da heykeltıraşlıkla ilgili materyal ve alt bilgisi verilmiş. Bunlara da dokunulabiliyor. Bir de dört farklı malzemeden yapılmış bir büst vardı. Aynı büstün materyale göre nasıl farklılaştığını hissetmek çok güzel. Fakat koskoca Louvre Müzesi'nin yapabileceği gerçekten bu mu? İnanılmaz bir hayal kırıklığıydı benim için.

Hiç olmazsa sesli rehber erişilebilir olsaydı. Artık bunu yapmak çok kolay oysa. Müzedeki engelli tuvaletinin önüne bariyer çekilerek kapatılmış olması da cabası. İyi ki para almamışlar. Zaten paramın karşılığını alabileceğim bir şey yokmuş, diye düşündüm.

Notre-Dame Katedrali

Burası Paris'in merkezinde, Seine Nehri üzerinde bir adada yer alan ve Gotik mimarinin en önemli örneklerinden biri kabul edilen bir katedraldir. İnşasına 12. yüzyılda başlanmış, yüzyıllar içinde Paris'in hem dinî hem de tarihsel simgelerinden biri hâline gelmiştir. Belki hatırlarsınız, 2019 yılında çok büyük bir yangınla gündeme gelmişti. Neyse ki restorasyon tamamlanmış. Katedral, özellikle cephesindeki heykel süslemeleri, büyük gül pencereleri (rose window) ve iç mekândaki yüksek kemerleriyle dikkat çekiyormuş. Her ne kadar bu da bana hitap eden bir özellik olmasa da burasının büyüleyici atmosferi deneyimlenmeye değer.

Cumartesi akşam saatlerinde gittiğimiz için ayın zamanına denk geldik. Bir süre kimse içeri alınmadı. Katedralin önündeki ayın bitince ayın içeride devam etti. Ziyaretçiler kendilerine

ayrılmış bölümü gezerken bir yandan da canlı ilahiler söyleniyordu. Bir kör için bulunmaz bir nimet; güzel bir işitsel şölen.

Buraya giriş ücretsiz. Ancak inanılmaz bir sıra var. Engelli kartı burada da işe yaradı. Sıranın önündeki görevliye kartı gösterince bizi hemen içeri aldı. Eğer Paris'e giderseniz, hediyelik eşyaları katedral çevresindeki çoğunluğunun göçmen olduğunu sandığım minik esnaflardan alabilirsiniz. Hem çok çeşit var hem de daha ucuz.

Günde ortalama 20 bin adım attığımız Paris gezimiz bu kadardı. Gitmeden önce ufak bir gıda zehirlenmesi geçirdiğim için biraz zorlu bir başlangıç yapmış olsam da Fransa deneyimi 2025'in en güzel anılarının arasında yerini aldı. Erişilebilirlikle ilgili deneyimlerim çoğunlukla gözlemden ibaret. Eğer tek başıma olsaydım çok zorlanırdım diye düşünüyorum. Hiçbir şey imkânsız değil elbette. Bu yazdıklarım kimsenin cesaretini kırmasın. Yanınızda illa bir gören olmak zorunda değil. Biraz daha hazırlıklı olmak, teknolojiyi daha verimli kullanmak ve maceralara açık olmak yeter de artar bile körcül bir Paris keşfi yapmaya.

Çağlar Arsu ile Röportaj

Burak Sarı

buraksari2014@gmail.com

Sayı: 143, Ocak 2026

Burak Sarı: Merhaba Çağlar Hocam. Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

Çağlar Arsu: 1978 yılında Ankara’da doğdum. Çocukluğumun tamamı İstanbul’da geçti. Müzik eğitimime piyano ile başladım. Genç yaşlarda glokom nedeniyle görme yetimi kaybettim.

1998 yılında müzik eğitimime devam etmek üzere Amerika Birleşik Devletleri’ne gittim. Cambridge’de bulunan Longy School of Music’te, okulun ilk görme engelli öğrencisi olarak kompozisyon bölümüne kabul edildim. Yaklaşık yedi yıl ABD’de yaşadıktan sonra, 2005 yılında İstanbul’a döndüm.

İstanbul Teknik Üniversitesi’nde kompozisyon alanında yüksek lisansımı, West London Üniversitesi’nde ise aynı alanda FLCM eğitimimi tamamladım. 2008 yılında “Arsu Güzel Sanatlar Akademisi” adlı sanat okulunu kurdum. Hâlen İstanbul Teknik Üniversitesi’nde doktora çalışmalarımı sürdürüyorum.

Burak Sarı: Müzisyenliğin yanı sıra resim sanatıyla da ilgileniyorsunuz. Farklı bir teknikle icra ettiğiniz bu sanatı bize biraz tanıtabilir misiniz?

Çağlar Arsu: Kendimi kesinlikle bir ressam olarak tanımlayamam. Müziğin aksine bu alanda herhangi bir akademik eğitimim yok. Yaptığım görsel üretimleri, fiziksel temas kurulabilen, yani dokunulabilir tasarımlar olarak nitelendirmek daha doğru olur.

Yaklaşık kırk yıllık müzikal geçmişimin aksine, görsel sanatlara olan ilgim 2020 yılında bir arkadaşımın doğum günü hediyesi olarak bana verdiği, üç boyutlu çizim yapabilen bir kalemle başladı. Bu kalem, üç boyutlu yazıcılarda da kullanılan ve “filament” adı verilen renkli makaraları eritip akıtarak çalışan bir sistemle işliyor.

Resim sanatında kullanılan boyalardan farklı olarak filamentler parmak uçlarıyla hissedilebildiği için; şekiller, hatlar ve yoğunluklar dokunsal olarak algılanıp yönlendirilebiliyor. Resim sanatının profesyonellerinden, üretimlerimin özgün, eşsiz ve son derece orijinal olduğu yönünde geri bildirimler alıyorum.

Burak Sarı: Görsel bir sanatla uğraşıyorsunuz. Toplumda hâlâ, görme engellilerin görsel sanatlarla ilgilenemeyeceğine dair ön yargılar var. Siz bu yola çıkarken ne gibi zorluklarla karşılaştınız?

Çağlar Arsu: Ne küçük yaşlarda piyano çalmaya başlayıp bunu profesyonel bir düzeye taşıırken, ne dünyanın önde gelen konservatuvarlarından birinde eğitim alıp Türkiye’ye döndükten sonra kendi sanat okulumu kurarken ne de resim sanatıyla ilgilenmeye başladığımda - teknik sorunları, materyal eksikliklerini ve asistan arayışlarını saymazsak- kayda değer bir zorlukla karşılaştığımı söyleyemem.

Bunun en önemli nedeni, kendime duyduğum güçlü inanç ve hayatın karşıma çıkardığı değerli fırsatlar ile bana sonuna kadar inanan insanlardı. Her ne yapmaya çalışıyorsanız, doğru yolda olduğunuzu hissediyor ve bunu deneyimliyorsunuz; dış etkenlerin, olumsuz düşüncelerin ve size yakıştırılan kalıpların sizi etkilemesine izin vermeden hedefinize odaklanmalısınız. Ben de tam olarak bunu yaptım.

Eğitim, müzik ve resim alanındaki tüm çalışmalarında; diplomalarla, konserlerle ve sergilerle somut başarılar elde ettim. Bugüne kadar beni mutsuz eden hiçbir sonuçla karşılaşmadım.

Burak Sarı: Sanatınızı icra ederken geliştirdiğiniz yöntemler nelerdir?

Çağlar Arsu: Hayatımın her alanında -eğitim, müzik öğrenimi, beste yapma ve bilgisayar teknolojileri dâhil- teknoloji temel bir unsur oldu. Nota yazım programları, metin okuma yazılımları ve bunları birbirine entegre eden yardımcı teknolojiler, üretim sürecimin merkezinde yer alıyor.

Kabartma yazı okumayı bilmediğim için öğrenme ve üretim sürecim büyük ölçüde teknolojiye dayalı ilerliyor. Ancak birçok nota yazılımı ekran okuyucularla yüzde yüz uyumlu çalışmıyor. Bu nedenle zaman zaman asistan desteğine ihtiyaç duyuyorum.

Günümüzde görme engelliler için geliştirilen teknolojiler, üniversite yıllarıma kıyasla çok daha ileri bir seviyede olsa da hâlâ tam anlamıyla güvenilir bir çalışma ortamı sunmuyor. Yazılan bir eseri orkestraya göndermeden önce, notasyonun kâğıt üzerindeki estetik görünümünden emin olmak için mutlaka başka bir profesyonelin görüşüne başvurmak gerekiyor.

Resimlerime gelince; bu alanda herhangi bir teknik eğitimim olmadığı ve çalışmalarımı üç boyutlu kalemle ürettiğim için kullandığım tüm yöntemler tamamen kendi el becerilerimin ve deneyimlerimin ürünü. Bu kalemler yaklaşık 230 °C sıcaklıkta çalışıyor. Bir elinizle kalemi kullanırken, diğer elinizin parmaklarıyla akan malzemeyi yönlendirerek hedeflediğiniz formu oluşturmaya çalışıyorsunuz. Bu süreç, zamanla parmak uçlarınızın yanmasını ve sertleşmesini de göze almayı gerektiriyor.

Bestelerimde kullandığım modern müzikal dili, görsel üretimlerime de dokusal, akışkan ve haritalandırmaya dayalı bir yaklaşımla yansıttığımı söyleyebilirim.

Burak Sarı: Diğer görme engelli ressamın yöntemlerinden yararlanıyor musunuz?

Çağlar Arsu: Eşref Armağan'ın resim yapma biçimi bana, doğaüstü bir gücün kendisini onun aracılığıyla ifade etmesi gibi geliyor. Yaptığı şey gerçekten inanılmaz. Görme engelli bir kişinin resim yapmasının, görmenin yerini alabilecek ilk duyu olan dokunsallık üzerinden mümkün olduğunu düşünüyorum. Bu noktada belki de bir benzerlikten söz edilebilir.

Ancak ben geleneksel yöntemleri; yani boya, fırça ve tuval gibi malzemeleri kullanmıyorum. Resimlerim, MDF ahşap plakalar üzerine uyguladığım ve kalınlıkları bir milimetre ile iki santimetre arasında değişen dokularla ortaya çıkıyor.

Burak Sarı: Bu tekniğe ilgi duyan görme engelli bireylere tavsiyeleriniz nelerdir?

Çağlar Arsu: Görme duyumu, çocuklukta başlayıp gençlikte tamamlanan bir sürecin sonunda kaybettim. Dolayısıyla renklere, elle dokunulamayan nesnelere ve doğanın görsel yapısına dair bir hafızam var. Bu sayede renk kombinasyonlarını, şekilleri ve bunların yaratabileceği olasılıkları zihnimde canlandırabiliyorum.

Hiç görmemiş biri olsaydım, bu yaptığım işlere daha geniş bir hayal gücü mü eklerdi yoksa bu bir kısıtlamaya mı dönüşürdü, bunu şu an kestiremiyorum. Ancak resimle ilgilenmek isteyen görme engelli bireylere, denemekten çekinmemelerini; deneyerek kendi yöntemlerini, malzemelerini ve ifade dillerini keşfetmelerini tavsiye ederim. Bugün özgün ve sıra dışı işler üretebildiğim bir noktadaysam, bu tamamen deneme sürecinin bir sonucudur. İlk zamanlarda ise ancak çocuk çizimlerini andıran, belki de “Cin Ali” benzeri figürler ortaya koyabiliyordum.

Burak Sarı: Resimlerinizin diğer görme engelli bireyler tarafından da incelenebilmesi için teknolojik çözümler üzerine çalışıyor musunuz?

Çağlar Arsu: Buna “evet” diyebilmeyi isterdim; ancak başka görme engelli bireylerin yaptığım resimleri anlayabilmesi için gereken teknik donanıma şu an sahip değilim. Belki bu, teknolojiye benden çok daha hâkim, yazılım geliştirebilen gençlerin üstlenebileceği bir çalışma olabilir.

Burak Sarı: Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Çağlar Arsu: Engel denilen şey; görmemek, duymamak, yürüyememek ya da benzeri fiziksel durumlar değildir. Engel, kişinin fiziksel bir eksiklik nedeniyle kendi zihninde yarattığı ya da çevresi tarafından -çoğu zaman korumacı yaklaşımlar sonucu- empoze edilen bir algıdır. Engelli olma fikrinden vazgeçip zihinlerdeki engelleri kaldırdığınızda; inançlarınızı takip ederek, hedeflerinizi yetenekleriniz doğrultusunda belirleyip önce başarmaya, ardından da örnek olmaya gayret ettiğinizde; farklılıklara rağmen her türlü başarının mümkün olduğuna inanarak yolunuza devam edebilirsiniz. Bu yaklaşım, ruhsal, sosyal, fiziksel ve ekonomik başarıyı mümkün kılar.

Hiçbir şeyin engel olduğunu kabul etmeyin. Kendinize engel olabilecek tek kişi yine sizsiniz.

Taşınyorum

Ömer Göktas

mail@omergoktas.net

Sayı: 143, Ocak 2026

“İşte gidiyorum, bir şey demeden.

Arkamı dönmeden, şikâyet etmeden.”

"Hiçbir şey almadan gidiyorum" desem inanmayın...

Google Drive'da ne kadar veri varsa hepsini alıp gidiyorum.

Herkes selam arkadaşlar, umarım iyisinizdir. Yılın ilk yazısıyla buradayım ve bugün sizlerle küçük bir göç hikâyesi paylaşacağım. Evet... Google Drive'dan OneDrive'a taşınyorum. "Taşınırken hiçbir şey almıyorum" diyemem, çünkü Drive'daki ne varsa topladım geliyorum.

Bu yazıda size iki farklı yöntem anlatacağım:

1. Drive'daki dosyaları tek tıkla OneDrive'a aktarma
2. Google Paket Servisiyle tüm Google verilerini dışa aktarma

Hazırsanız başlayalım.

1. Google Drive → OneDrive Tek Tık Aktarma

Önce bilgisayarımızda Windows + B'ye basıp sistem tepsisine gidiyoruz. Ardından sağ yön tuşuyla OneDrive'a ulaşip uygulamayı açıyoruz..

Menüde Yardım ve Ayarlar → Ayarlar yolundan ilerliyoruz. Burada yön tuşları biraz nazlı davranıyor, o yüzden Tab ile dolaşmanız gerekiyor.

Ayarları açınca karşınıza hemen Eşitle ve yedekle sekmesi geliyor. Bunu değiştirmiyoruz. Biraz aşağı indiğinizde "Bulut fotoğraflarını ve dosyalarını içeri aktarın. Daha fazla bilgi"

kısmını göreceksiniz. Buna sakın tıklamayın; yardım sayfasına atıyor. Onun bir sonrasındaki "İçeri aktarmaları yönet" seçeneğine tıklıyoruz. Bu işlem sizi tarayıcıya atacak. Eğer Microsoft hesabınızla açık değilse giriş yapmanız gerekiyor. Burada daha önce eklediğiniz Google hesapları varsa görüyorsunuz.

Ayrıca küçük ama işinize yarayacak bir bilgi vereyim: Drive'ı bir kez bağladıysanız...

Sonra Drive'a yeni dosya yüklerseniz, tek tıkla güncel durumu tekrar aktarabiliyorsunuz. Her defasında sıfırdan uğraşmaya gerek yok. Google hesabına bağlanıp izin verdiğiniz anda işlem başlıyor.

Ekranda "Google Fotoğraflar da aktarılabilir" yazsa da bunu önemsemeyin. O kısım aslında sizi Google Paket Servisi'ne yönlendirmek için. Gerisi Google ve Microsoft'un işi. Kahvenizi alın, arkaya yaslanın, aktarım bitsin.

2. Google Paket Servisi: Tüm Verileri Dışa Aktarma

Bu yöntem daha kapsamlı. YouTube'dan Gmail'e, Drive'dan Fotoğraflara kadar tüm verilerinizi yedekleyebilirsiniz.

Önce Google hesabınıza girin. –

Google Hesabını Yönet

- Veriler ve Gizlilik
- Verilerinizi indirin veya silin → Verilerinizi indirin

Karşınıza Google hizmetlerinin listesi çıkıyor. Hepsi varsayılan olarak seçili geliyor.

İsterseniz hepsini indirirsiniz isterseniz tek tek seçersiniz. Örnek olması için sadece YouTube ve YouTube Müzik'i seçiyorum.

Her hizmetin altında küçük bir ayar bölümü var. - Biçimi HTML yapabilirsiniz

- "Tüm veriler dahil" bölümünde abonelik, oynatma listesi gibi detaylı seçimler yapabilirsiniz. Ardından "sonraki" diyerek "Devam" ediyoruz.

Bu ekranda:

- Dosya nereye aktarılacak (E-posta, Drive, OneDrive, Dropbox, Box)
- Aktarma sıklığı (Varsayılan: bir defa)
- Dosya türü (zip)
- Maksimum dosya boyutu (Varsayılan: 2 Gb)

Diyelim 10 Gb veriniz var ve dosya boyutunu 2 Gb bıraktınız.

Veri size 5 parça hâlinde gelir. Boyutu 50 Gb yaparsanız tek parça olur.

Önemli: Google dışı aktarma dosyasını hazırlayıp size link gönderince o link 1 hafta geçerlidir. Süre dolmadan indirmeniz gerekiyor.

Kendinize iyi bakın, görüşmek üzere! Gitmeden size küçük bir şey söylemek istiyorum. Bazen hayatta, fark edemediğimiz şeyleri görebilmek için birinin ışık tutmasına veya yol göstermesine ihtiyaç duyarız. Son bir yıldır, özellikle içerik üretme sürecimde bana rehberlik eden Gizem'e teşekkür etmek istiyorum. Gözümün önündeki bilgileri fark edemediğim, deneme cesaretini bulamadığım anlarda, Gizem'in desteğı sayesinde bu bilgileri keşfettim. Ona gerçekten çok teşekkür ederim; bu süreç onun vesilesiyle bu kadar öğretici ve değerli oldu. Ve tabii, tüm bunları paylaştığım bu yolculukta, sadece içerik anlamında değil, küçük dokunuşlarıyla hayatıma kattığı değer için de içten bir teşekkür borçluyum.